

# Motion till riksdagen

1989/90:Sk807

av Ingbritt Irhammar och Anders Svärd

(båda c)

Rättegångskostnader i skattemål

---

En viktig princip i ett rättssamhälle är att garantera alla medborgare likhet inför lagen. Härmed avses att envar har rätt att påfordra en saklig, opartisk prövning av sin sak. Även om domstolen har en skyldighet att inom vissa gränser aktivt medverka till att relevanta fakta i målet kommer till domstolens kännedom krävs ofta särskilda insatser från den enskildes sida för att medverka till klarläggande. Denna uppgift är vanligen av en sådan natur att insatser av juridiskt skolade personer krävs.

Rätten till juridiskt biträde är således väsentlig för att uppfylla rättsprincipen "likhet inför lagen". Kostnaden för ett biträde kan dock i många fall bli betungande för den enskilde. Detta gäller särskilt i de fall där målet är av mer komplicerad natur och/eller särskilda utredningar och undersökningar erfordras för att klarlägga målet. Samhället har därför pådragit sig ett ansvar för parts kostnader avseende juridiskt biträde eller försvarare i rättegång.

Frågan om omfattningen av samhällets ansvarsåtagande har varit föremål för översyn under ett antal år. Rättshjälskommittén tillsattes år 1982 och har under de följande åren avlämnat flera betänkanden med förslag till ändringar av rättshjälpssystemet.

Beträffande rättshjälpen i skattemål och andra förvaltningsrättsliga mål och ärenden är emellertid den nuvarande situationen klart otillfredsställande och härvidlag har inte rättshjälskommittén kommit med några förslag till förbättringar.

Det förtjänar att påpekas att riksdagen vid flera tillfällen – senast förra året (se JuU 1988/89:19 s.22f) – uttalat att den utredning av frågan som riksdagen förutsatt snarast kommer tillstånd inte lett till något förslag. Det bör noteras, att riksdagen uttryckligen avsett inte bara ersättning för kostnader i skatteprocessen utan också ersättning för kostnader i andra typer av mål inom förvaltningsprocessen. I denna del har riksdagens upprepade uttalande ännu inte lett till något förslag.

Den lagstiftning om ersättning i vissa fall för rättegångskostnader i skattemål som riksdagen beslutade om förra året är – som anfördes redan då – helt otillräcklig.

Enligt var mening bör i stället en mer allmän rätt till ersättning för kostnader i skatteärenden införas. Ersättningen bör alltid utgå i de fall då den enskildes talan vunnit bifall och om det allmänna drivit målet vidare med avsikt

att erhålla prejudikat. Vidare bör ersättning utgå om det är motiverat med hänsyn till den skatteskyldiges personliga och ekonomiska förhållanden eller omständigheter i övrigt.

Mot. 1989/90  
Sk807

## Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär skyndsamt förslag till förbättrad lagstiftning om ersättning för rättegångskostnader i skattemål i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 17 januari 1990

*Ingbritt Irhammar (c)*

*Anders Svärd (c)*